

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره هشتم - سال سوم

تاریخ چاپ ۱۳۸۹/۶/۱۷

شماره چاپ ۱۲۱۸

شماره ثبت ۴۶۹

یک شوری

طرح اصلاح تبصره (۳) بند «الف» ماده (۳) قانون اصلاح موادی از
قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
و اجراء سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی

یک فوریت این طرح در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ ۱۳۸۹/۶/۸
به تصویب نرسید.

کمیسیونهای ارجاعی

ویژه اجراء اصل (۴۴) قانون اساسی

اصلی:

اجتماعی - اقتصادی - برنامه و بودجه و
محاسبات - صنایع و معادن

فرعی:

معاونت قوانین

باسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

گرچه قانون اجراء سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی در نوع خود بی نظیر است اما به نوعی از اهداف مصرح در اصل (۴۸) قانون اساسی غفلت دارد به دلیل عدم شفافیت نظام برنامه ریزی کشور بسیاری از مناطق در سرمایه گذاریهای دولتی واقعاً عقب مانده هستند و امروزه این امر به عنوان یک معضل مهم توسعه همه جانبه کشور را با مخاطره جدی مواجه کرده است.

۱- اختلال در سازماندهی و ساختار قضائی.

۲- مهاجرتهای بی رویه و خالی از سکنه شدن بسیاری از مناطق و هجوم به شهرها و استانها و مناطق برخوردار.

۳- افزایش فاصله طبقاتی و بروز ناهنجاریها و بوجود آمدن حاشیه نشینی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی.

۴- مغفول ماندن اصل (۴۸) قانون اساسی و زیر سؤال رفتن عدالت

اجتماعی و ...

از جمله مواردی است که اجراء اصل چهل و چهارم (۴۴) در حق مناطق محروم و غیر برخوردار در پی داشته و خواهد داشت. از طرفی عدم ورود دولت در بسیاری از سرمایه گذاریهای اشتغالزا شأن و منزلت اجتماعی جوانان این قبیل مناطق و خانوادهها را متزلزل و وجهه اجتماعی و حقوق آنان را تضییع می کند. تقصیر این مردم مناطق محروم چیست که به دلیل محرومیت منطقه خود مردم

منطقه امکان سرمایه گذاری ندارند. سرمایه گذاران بخش خصوصی رغبتی به سرمایه گذاری ندارند و قانون اجراء سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) نیز مانع سرمایه گذاری دولت است پس تکلیف چیست؟ ما نمایندگان مردم چه جوابی برای مردم داریم؟

بنابراین طرح زیر با قید یک فوریت تقدیم می گردد.

اسدی - محمودزاده - کیخا - وکیل سپه - سیدناصر موسوی - مرعشی -
جدگال - ادیانی راد - محمدجانی - پورفاطمی - مطهری شبستر - موحد -
کمالیان - آوایی - بنایی - حسینی صدر - منادی - کواکبیان - بزرگواری -
سیدحسین حسینی - محمدیاری - سیدعماد حسینی - پروچردی -
محمدرضا شعبانی - جعفرزاده - صبور - لاهوتی - قوامی - محمدرضا امیری -
حیدری دستنایی - طاهرپور - ثروتی - نصیرپور - مهدوی - رضایی کوچی -
بهروز جعفری - سجادیان - جمشیدزهی - موسوی جرف - جوهری -
مسعودی ریحان - غفارا اسماعیلی - علیرضادهقان - شبانپور - جباری - سازدار -
رضا رحمانی - فلاح پیشه - آقازاده - نصیری قیداری - انوشیروان محسنی -
ونایی - یوسفیان ملا - عیسی جعفری - فخرالدین حیدری

**طرح اصلاح تبصره (۳) بند «الف» ماده (۳) قانون اصلاح موادی از
قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
و اجراء سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی**

ماده واحده- تبصره (۳) ماده (۳) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجراء سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی به شرح زیر اصلاح می‌گردد:
تبصره ۳- در مناطق کمتر توسعه یافته و محروم دولت می‌تواند برای فعالیتهای گروه یک ماده (۲) این قانون بدون مشارکت یا با مشارکت بخشهای غیردولتی سرمایه‌گذاری کند. دولت مکلف است بنگاه جدید را حداکثر بعد از پنج سال پس از بهره‌برداری به بخش غیردولتی واگذار کند.

۱- مناطق کمتر توسعه یافته و محروم شامل استان - شهرستان - بخش و سایر مناطقی است که نرخ بیکاری آنها بالاتر از نرخ متوسط کشوری است.
۲- در زمینه فناوریهای نوین و صنایع پرخطر دولت می‌تواند برای فعالیتهای گروه یک ماده (۲) از طریق سازمانهای توسعه‌ای مانند سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران تا سقف چهل و نه درصد (۴۹٪) با بخشهای غیردولتی مشترکاً سرمایه‌گذاری کند. بعد از بهره‌برداری دولت می‌تواند سهم خود را واگذار کند.

۳- فعالیت سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران و شرکتی تابعه استانی با اولویت مناطق کمتر توسعه یافته و محروم - مرزی و مستعد ادامه می‌یابد.

سوابق

قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجراء سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی

فصل اول - تعاریف

- ماده ۱- در این قانون اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار برده می‌شود:
- ۱- بازار: به فضایی جغرافیایی یا مجازی اطلاق می‌شود که در آن خریداران و فروشندگان، کالاها و خدمات مشابه یا جانشین نزدیک را مبادله می‌کنند.
 - ۲- کالا: هر شیء منقول و یا غیرمنقول که می‌تواند مورد مبادله و استفاده قرار گیرد.
 - ۳- خدمت: محصول غیرملموسی که استفاده از آن از فرایند تولید آن قابل تفکیک نیست.
 - ۴- بنگاه: واحد اقتصادی که در تولید کالا یا خدمت فعالیت می‌کند، اسم از آن‌که دارای شخصیت حقوقی یا حقیقی باشد.
 - ۵- شرکت: شخص حقوقی که با رعایت قانون تجارت یا قانون خاص حسب مورد تشکیل شده باشد.
 - ۶- سهام مدیریتی: میزانی از سهام یک شرکت که دارنده آن طبق اساسنامه اختیار تعیین حداقل یک عضو را در هیأت مدیره شرکت دارد.
 - ۷- سهام کنترلی: حداقل میزان سهام مورد نیاز برای آن‌که دارنده آن قادر به تعیین اکثریت اعضاء هیأت مدیره شرکت باشد.
 - ۸- شرکت تعاونی: شخص حقوقی است که با رعایت قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰ مجلس شورای اسلامی و موادی از قانون شرکتهای تعاونی مصوب ۱۳۵۰ که نسخ نشده است و اصلاحات بعدی آنها تشکیل شده باشد. این نوع شرکت تعاونی متعارف نیز نامیده می‌شود.
 - ۹- شرکت تعاونی سهامی عام: نوعی شرکت سهامی عام است که با رعایت قانون تجارت و محدودیت‌های مذکور در این قانون تشکیل شده باشد.
 - ۱۰- شرکت تعاونی فراگیر ملی: نوعی تعاونی متعارف یا سهامی عام است که برای فقرزدایی از

سه دهک پائین درآمدی تشکیل می‌شود. عضویت سایر افراد در این تعاونی آزاد است ولی در بدو تشکیل حداقل هفتاد درصد (۷۰٪) اعضاء آن باید از سدهک پائین درآمدی باشند.

۱۱- رقابت: وضعیتی در بازار که در آن تعدادی تولیدکننده، خریدار و فروشنده مستقل برای تولید، خرید و یا فروش کالا یا خدمت فعالیت می‌کنند. به طوری که هیچ‌یک از تولیدکنندگان، خریداران و فروشندگان قدرت تعیین قیمت را در بازار نداشته باشند یا برای ورود بنگاهها به بازار یا خروج از آن محدودیتی وجود نداشته باشد.

۱۲- انحصار: وضعیتی در بازار که سهم یک یا چند بنگاه یا شرکت تولیدکننده، خریدار و فروشنده از عرضه و تقاضای بازار به میزانی باشد که قدرت تعیین قیمت و یا مقدار را در بازار داشته باشد، یا ورود بنگاههای جدید به بازار یا خروج از آن با محدودیت مواجه باشد.

۱۳- انحصار طبیعی: وضعیتی از بازار که یک بنگاه به دلیل نزولی بودن هزینه متوسط، می‌تواند کالا یا خدمت را به قیمتی عرضه کند که بنگاه دیگری با آن قیمت قادر به ورود یا ادامه فعالیت در بازار نباشد.

۱۴- انحصار قانونی: وضعیتی از بازار که به موجب قانون، تولید، فروش و یا خرید کالا و یا خدمت خاص در انحصار یک یا چند بنگاه معین قرار می‌گیرد.

۱۵- وضعیت اقتصادی مسلط: وضعیتی در بازار که در آن توانایی تعیین قیمت، مقدار عرضه یا تقاضای کالا یا خدمت یا شرایط قرارداد در اختیار یک یا چند شخص حقیقی و با حقوقی قرار گیرد.

۱۶- ادغام: اقدامی که براساس آن چند شرکت، ضمن محو شخصیت حقوقی خود، شخصیت حقوقی واحد و جدیدی تشکیل دهند یا در شخصیت حقوقی دیگری جذب شوند.

۱۷- تجزیه: اقدامی که براساس آن یک شرکت ضمن محو شخصیت حقوقی خود دو یا چند شخصیت حقوقی جدید تشکیل دهد.

۱۸- بنگاه یا شرکت کنترل‌کننده: بنگاه یا شرکتی که از طریق تملک تمام یا قسمتی از سهام یا سرمایه یا مدیریت و یا از طرق دیگر، فعالیتهای اقتصادی بنگاهها یا شرکتهای دیگر را در یک بازار کنترل می‌کند.

۱۹- مدیران شرکت: اعضاء هیأت مدیره، مدیر عامل و افراد دارای عناوین مشابه یا هر شخص دیگری که مسؤلیت تصمیم‌گیری در شرکت، به موجب قانون و یا اساسنامه آن، یا به موجب

حکم دادگاه و یا مراجع ذیصلاح قانونی به آنها واگذار شده باشد.

۲۰- اخلال در رقابت: مواردی که موجب انحصار، احتکار، افساد در اقتصاد، اضرار به عموم، منتهی شدن به تمرکز و تداول ثروت در دست افراد و گروههای خاص، کاهش مهارت و ابتکار در جامعه و یا سلطه اقتصادی بیگانه بر کشور شود.

فصل دوم - قلمرو فعالیتهای هر یک از بخشهای دولتی، تعاونی و خصوصی

ماده ۲ - فعالیتهای اقتصادی در جمهوری اسلامی ایران شامل تولید، خرید و یا فروش کالاها و یا خدمات به سه گروه زیر تقسیم می‌شود:

گروه یک- تمامی فعالیتهای اقتصادی به جز موارد مذکور در گروه دو و سه این ماده.

گروه دو- فعالیتهای اقتصادی مذکور در صدر اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی به جز موارد مذکور در گروه سه این ماده.

گروه سه- فعالیتهای مؤسسات و شرکتهای مشمول این گروه عبارتند از:

(۱) شبکههای مادر مخابراتی و امور واگذاری بسامد(فرکانس)،

(۲) شبکههای اصلی تجزیه و مبادلات و مدیریت توزیع خدمات پایه پستی،

(۳) تولیدات محرمانه یا ضروری نظامی، انتظامی و امنیتی به تشخیص فرماندهی کل نیروهای مسلح،

(۴) شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای استخراج و تولید نفت خام و گاز،

(۵) معادن نفت و گاز،

(۶) بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بانک ملی ایران، بانک سپه، بانک صنعت و معدن،

بانک توسعه صادرات، بانک کشاورزی، بانک مسکن و بانک توسعه تعاون،

(۷) بیمه مرکزی و شرکت بیمه ایران،

(۸) شبکههای اصلی انتقال برق،

(۹) سازمان هواپیمایی کشوری و سازمان بنادر و کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران،

(۱۰) سد ها و شبکههای بزرگ آبرسانی،

(۱۱) رادیو و تلویزیون،

تشخیص، انطباق و طبقه‌بندی فعالیتها و بنگاههای اقتصادی موضوع این ماده با هر یک از سه گروه به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی ظرف شش ماه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد و در مورد بند (۳) گروه سه، مصوبه هیأت وزیران باید به تصویب فرماندهی کل نیروهای مسلح برسد.

ماده ۳ - قلمرو فعالیتهای اقتصادی دولت به شرح زیر تعیین می‌شود:

الف - مالکیت، سرمایه‌گذاری و مدیریت برای دولت در آن دسته از بنگاههای اقتصادی که موضوع فعالیت آنها مشمول گروه یک ماده (۲) این قانون است، اعم از طرحهای تملک داراییهای سرمایهای، تأسیس مؤسسه و یا شرکت دولتی، مشارکت با بخش‌های خصوصی و تعاونی و بخش عمومی غیر دولتی، به هرنحو و به هر میزان ممنوع است.

تبصره ۱ - دولت مکلف است سهم، سهم الشرکه، حق تقدم ناشی از سهام و سهم‌الشرکه، حقوق مالکانه، حق بهره‌برداری و مدیریت خود را در شرکتها، بنگاهها و مؤسسات دولتی و غیر دولتی که موضوع فعالیت آنها جزء گروه یک ماده (۲) این قانون است، تا پایان قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به بخش‌های خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی واگذار نماید.

تبصره ۲ - تداوم مالکیت، مشارکت و مدیریت دولت در بنگاههای مربوط به گروه یک ماده (۲) این قانون و بعد از انقضاء قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی و یا شروع فعالیت در موارد ضروری تنها با پیشنهاد دولت و تصویب مجلس شورای اسلامی و برای مدت معین مجاز است.

تبصره ۳ - در مناطق کمتر توسعه یافته و یا در زمینه فناوری‌های نوین و صنایع پرخطر، دولت می‌تواند برای فعالیتهای گروه یک ماده (۲) از طریق سازمانهای توسعه‌ای مانند سازمان گسترش و

نوسازی صنایع ایران تا سقف چهل و نه درصد (۴۹٪) از بنگاههای دولتی، دولتی-مشترکاً و سرمایه‌گذاری کند. در این موارد دولت مکلف است سهم دولتی را در بنگاه جدید حداکثر ظرف سه سال پس از بهره‌برداری به بخش غیر دولتی واگذار کند.

شماره ثبت ۷۷۶۳
شماره دفتر کل
شماره شناسنامه

صفحه: ۸